

gaa i Udvalg, det er under de foreliggende Forhold sikkert den bedste Maade at økonomisere med Tiden paa. Da disse Forslag eller rettere de tidligere Forslag til en Reform af de direkte Skatter have været behandlet i Finansudvalget, ville de nu foreliggende Forslag sandsynligvis ogsaa gaa til dette Udvalg, og da jeg ikke er Medlem deraf, finder jeg mig foranlediget til noget udførligere end den sidste ærede Taler at komme ind paa nogle af de Grunde, som føre mig til at modsætte mig det, man her foreslaar at sætte i Stedet for de nuværende Grundskatter. Det bedste vilde selvfølgelig have været, om man kunde ophæve alle de gamle Skatter uden at indføre ny. Det vilde ikke blot være nær ved Idealet, men selve Idealet realiseret. Men det kan vel ikke naas i denne ufuldkomne Verden; man maa sætte noget i Stedet, og Spørgsmaalet bliver da, hvad det skal være. Jeg mener, at det er rigtigt, at vi fremdeles beholde nogen direkte Skat paa Grundejendom til Staten. Det skal erkendes, at det er et Spørgsmaal, hvormed der kan være delte Meninger, og sikkert ogsaa er det. Og jeg finder det ogsaa rimeligt, ligesom den sidste ærede Taler, at der som Grundlag for den kommunale Skat beholdes nogen Ligning paa Grundejendommen, fordi de Foranstaltninger, som Kommunalbestyrelserne sætte i Værk, i høj Grad have deres Interesse for Grundejendomme. Men det forekommer mig ogsaa, at mange af de Foranstaltninger, som Statskassen sætter i Værk, maa siges i ikke saa ringe Grad at have Betydning særlig for Grundejendommene. Allerede det Argument gør, at jeg for mit Vedkommende maa finde, at en Grundskat fremdeles til Staten er rimelig og retfærdig, men jeg erkender selvfølgelig, at Menerne herom kunne være delte. Men den Ejendomsskyld, der her er foreslaaet til at afløse en Del af Grundskatterne, kan jeg paa ingen Maade tiltræde, delvis af de samme Grunde som den sidste ærede Taler fremførte, men først og fremmest, fordi den efter min Mening er altfor høj. Den vil blive alt for høj særlig for Landejendommene, og det er det, der ved denne Lejlighed nærmest ligger mig paa Sinde, det Synspunkt, hvorfra jeg ser paa Sagen. Det er jo ogsaa væsentlig for at lette Landbrugs Byrder, at Reformen skal gennemføres. Det fremgaar af Landstingets Betænkning, at man ved Beregning af, hvad Ejendomsskylden kan antages at ville indbringe af Landejendommene, har lagt til Grund de Pri-

ser, der ere opnaaede ved de frivillige Salg af Landejendomme, solgte i Treaaret 1896—98. Man har holdt udenfor Familiensalg og andre Salg, der bør holdes udenfor. Man er derved kommen til at sætte Værdien af en Tønde Hartkorn til 6,500 Kr., hvilket efter min Mening er altfor lavt. Jeg skal først gøre opmærksom paa, at der er Forskel paa Salgsværdi og Vurderingssum. Selv om man interesserer den vedkommende nok saa stærkt i, at Vurderingssummen ikke bliver højere end Ejendommens virkelige Salgsværdi, vil Vurderingssummen dog som Regel utvivlsomt komme en hel Del op over Ejendommens Salgsværdi, det kan ikke undgaas. Der er ogsaa i Forslaget en lille Spore i saa Henseende, idet denne Vurdering til Ejendomsskyld fremtidig skal vedlægges enhver Begæring om Laan af offentlige Midler. Det kan være meget rigtigt, at det staa i Lovens og Laanebestyrelserne vilde vel ogsaa forlange en saadan Meddelelse indsendt, før de bevilgede Laan, selv om denne Bestemmelse ikke fandtes. Vurderingssummen vil derfor sikkert komme ikke saa lidt op over Ejendommens virkelige Salgsværdi. Der er ogsaa en anden Ting, der gør Grundlaget for Landstingets Beregning mindre holdbart, og det er det, at de Ejendomme, der ikke have været Genstand for Handel, ere gennemgaaende mere værd end de, der have været handlet med. Naar en Ejendom bliver solgt, er Grunden dertil tit den, at Ejeren er gaaet i Armod, han har siddet og hutlet med Ejendommen nogle Aar, inden han bekvemmer sig til eller bliver nødt til at sælge den. Derved er Ejendommen bleven ikke saa lidt forringet, Besætningen er bleven mindre, der er ikke blevet bygget i de sidste Aar og Vedligeholdelsen er ofte daarlig. Og selv de Ejendomme, der ikke sælges af den Grund, men f. Eks. fordi Ejeren ikke har Børn eller andre Arvinger, som kunde overtage den, ere som oftest blevne forbedrede til Salget nogen Tid i Førvejen. Man vil derfor ikke kunne slutte sig til samtlige Ejendommens Værdi af de Priser, der ere opnaaede for Ejendomme, der ere solgte i en Aarrække ved frivillige Salg. Alle disse Grunde bringe mig til at nære den Opfattelse, at Vurderingssummerne, som ville komme til at ligge til Grund for Beregningen af Ejendomsskylden, blive ikke saa ganske lidt over den Sum, som Landstingsudvalgets Betænkning gaar ud fra. Jeg skal søge at opstille en vis Sandsynlighedsberegning over, hvor højt det kan antages, at man ved Ejendomsskyld-